

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLYSLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 249

CLEVELAND 3, O., MONDAY MORNING, DECEMBER 22, 1952

LETO LIII — VOL. LIII

Ob robu pripisane

★ JUGOSLOV. komunistična vlada je odredila, da se božične praznike ali svetega dne ne bo več praznovalo, ker je baje tako "volja ljudskih množic." — Ker je Jugoslavija agrarna ali poljedelska država, to pomeni, da so te "ljudske množice" po ogromni večini kmetje, to je ti isti ljudje, ki so doslej vselej na sveti večer blagoslovljali in kadili svoje domove, hleve, žitnice in kašče, da bi izprosili zanje varstva novorojenega Deteta. — Čar svete noči in svetega dneva je doslej zajel in prešinjal srca in duše vseh Slovencev, kakor prešinja srca vseh krščanskih narodov in posameznikov, celo onih, ki so sicer mlačni verniki, ali celo agnostiki. Zdaj pa nam hoče Tito natveziti, da te "ljudske množice", v katerih je tako trdno zakoreninjena božična tradicija, da je ne izruje zlepa nobena sila, "zahtevajo", da bo božični praznik poslej navaden delovni dan. . .

★ O BOŽIČNIH "BONUSIH", ki jih izplačujejo mnoge ameriške industrijske in trgovske družbe svojim delavcem in uslužbencem, ste gotovo brali v našem in drugih listih. Ti darovi gredo v stotisoče in znašajo čisto toliko ali celo več, kolikor delavec vse leto zasluži. Rado vedni smo, kaj bodo rekli k temu "reakcionarnemu" pojavu voditelji "proletarskih diktatur" in "ljudskih demokracij", n. pr. Stalin, Tito in kompaniji? — Sovjetska "Pravda" in jugoslov. "Borba" bosta vsekakor pojasnili svojim "bravcem", da to ne more biti pravno ni da gre pri tem za navadne wallstreetske ukane, ali pa da bodo morda morali obdarovanci celo ugotoviti, da je tisti bonus ponarejen ali "fovš" denar. . . Kaj se ve? . . .

★ EDVARD KARDELJ, jugoslovanski podpredminister in zunanji minister, je v zvezi s prekinjenjem diplomatskih odnosov z Vatikanom, silno napadel katol. Cerkev odnosno sv. stolico. Iz furije njegovih besed, ki se jih je posluževal, ko je povedal, da se je protijugoslovanska (protirežimska) kampanja ojačila po naznanilu, da bo šel Tito v goste k Angležem, vidijo zunanji opazovalci položaja v Beogradu potrditve svoje domneve, da jugoslovansko vlado skrbi, da utegnejo zapadne sile zahtevati modifikacijo jugoslovanske politike napram Cerkvi in Trstu v zameno za nadaljnjo ekonomsko pomoč in vojaško sodelovanje zapadnih držav. Kardelj pa je to bojazen režima po svoje oz. po komunajzarsko raztolmačil, — čes "da so nazadnjaški zaskrbljenosti nad prijateljsko kooperacijo Jugoslavije z Veliko Britanijo, Ameriko in drugimi zapadnimi državami."

★ NEW YORK. — Navada je, da vse države pošiljajo kot svoje predstavnik ali ambasadorje v inozemstvo svoje najboljše izmed najboljših, to je ljudi, ki so brez madeža v javnosti in neoporečnega slovesa, ker oni morajo biti v čast državi, katero zastopajo. Predsednik Truman je poslal kot svojega ambasadorja v sosedno republiko Mehiko bivšega newyorškega župana in bivšega okrajnega pravdnika King okraja v New Yorku — Williama O'Dwyerja. Ta naš dični "ambasador" je čudnega perja ptič. Ob času Kefauverjeve preiskave ameriškega zločinstva, je bil O'Dwyer poklican iz Mehike k pričevanju pred to

NOVI GROBOVI

Jacob Novak

Po petdnevni bolezni, tekoma katere se je nahajal v novi Glenville bolnišnici v Euclidu, je umrl Jacob Novak, star 52 let, danes zjutraj. Stanoval je na — 18931 Monterey Ave., kjer zapuščala žalujočo vdovo Mary, roj. Sinkovec, in dva otroka, Stanleya in Marie, omož. Witkas, in vnukinjo Cynthia Witkas. — Pogreb bo v sredo zjutraj iz Zeletovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. v cerkev Marije Vnebovzete in od tam na pokopališče.

Joseph Sinti

Umrli je Joseph Sinti iz Ash-tabule, Ohio. Bil je vdovec. — Zapuščala otroke Ann Markusic, Theresa Walshek, John, Molly Apsega, Steve, Richard, Catherine Sherman. Rojen je bil na Hrvaškem in je prišel v to deželo pred 45 leti. Star je bil 76 let in član HBZ. Zapuščala tudi vnuke in pravnuke.

Tony Hlaca

V mestni bolnišnici je v petek ponoči umrl Tony Hlaca, 69 let star in stanujoč na 3722 Superior Ave. Zapuščala ženo Ano, rojeno Linich. Bil je čevljar in je imel več let svojo delavnico v okolici St. Clair Ave. in East 40. St. Pogreb bo v torek popoldne iz Grdinovega pogrebnega zavoda na E. 62 St., in na Highland Park pokopališče.

Novorojenček umrl

Mr. in Mrs. Thomas J. Jordan s 325 E. 327 St. Willowick, je bil rojen v Huron Rd. bolnišnici novorojenček, ki je dve uri po porodu umrl. Pogreb je bil iz Grdinovega zavoda na Lakeshore

Vremenski
prerok
pravi:

Danes in ponoči hladno. Zvečer pršenje dežja.

Važni dnevi svetovne zgodovine

Dne 22. dec. 1847 je bil rojen grof Togo, ustvaritelj moderne japonske mornarice. Umrl 30. maja 1934.

komisijo zaradi svojih zvez z raznimi raketirji in zločinskimi sindikati. Takrat smo imeli priliko videti na televiziji, da mu je šla ta preiskava zelo na živce; tekoma izpraševanja je silno "švicar" in si otiral potno čelo ter si z vodo, ki je stala v vrču pred njim na mizi, neprestano močil suho grlo. . . Pri preiskavi sedanjega raketirstva na vodni fronti v Hobokenu, (o čemer smo že poročali), pa je prišlo na dan, da so bile vse informacije o Albertu Anastasiji, izvrševalcu najetih umorov moriškega sindikata, tekoma kratke obravnave v rokah štaba tedanjega okrajnega pravdnika O'Dwyerja, toda te informacije so bile položene "na stran" ter se ni v zvezi z njimi podvezlo nikake akcije. To izjavo je podal zdaj pred sodiščem v New Yorku odvetnik Edward A. Heferman, ki je bil tedaj O'Dwyerjev asistent ali pomočnik. . . O'Dwyer je zdaj — ko bo nastopil kot predsednik Eisenhower — podal seveda svojo ostavko, katero pa je predsednik Truman "z obžalovanjem" sprejel na znanje.

Zupančičev pogreb

Pogreb Franka Zupančiča, ki je umrl v petek, bo v ponedeljek ob 8:30 v cerkev sv. Vida iz Grdinovega pogrebnega zavoda na 62. St.

Mary Ferkul

Po težki operaciji je umrla včeraj popoldne Miss Mary Ferkul, stanujoča na 1156 E. 74 St. s svojim bratom Johnom, ki je umrl lansko leto. Rajna je s svojim bratom papirala in barvala hiše in sta z bratom opravljala ta posel nad 30 let. Doma je bila iz vasi Replevo, fara Struge na Dolenjskem in v Ameriko je prišla pred 30 leti. Zapuščala veliko nečakov tu, v Kanadi in Argentinu. Pogreb bo oskrbel nečak Stanley Ferkul, ki je stanoval v njeni hiši. Pripadala je sledečim društvom; Sv. Neže K of Ohio Woodmen Circle, St. Clair Grove, SZZ št. 25 in Oltarnemu društvu fare sv. Vida. Pogreb bo v sredo ob devetih v cerkev sv. Vida in od tam na pokopališče Calvarija. Truplo bo položeno na mrtvaški oder danes ob petih popoldne v Grdinovem pogrebne zavodu na E. 62 cesti. — (Pokojna zapuščala doma brata Franceta).

Ann Marie Euretig

Po 4. mesečni težki bolezni je preminula na svojem domu na 1277 E. 167. St. Ann Marie Euretig, rojena Sabatine, stara 31. let. Tukaj zapuščala žalujočega soproga Geno, 2 otroka: Josepha in Richarda, mater Julijo, 4 bratrov: Nick v Indiana, Pa., Frank, Fred v Detroit, Gido v Iselin, Pa., 6 sestre, Mary Incarnati v Detroit, Mich. Violet DeAnna, Jean Vasey, Edith DeAnna, Louise Stricker, Florence Filler. Poprej je bila živa v Iselin, Pa. Truplo bo prepeljano v Indiana, Pa. potom Jos. Zele in Sinovi pogrebne zavoda na 458 E. 1552. St.

George Humar

Ko se je nahajal v gozdu kot drvar blizu Kane, Pa. je naglo preminul za srčno kapjo rojak George Humar, star 70 let. Tukaj zapuščala 4 hčere, Alice Jackson Tafel, Ernestine Tonn, Antoinette Flaegarten, Marie Burns, več vnukov in pravnukov. Poprej je živel tukaj na 15005 Westropp Ave. 15. let. Pogreb se vrši v sredo popoldne ob 2:00 uri iz Jos. Zele in Sinovi pogrebne zavoda na 458 E. 1552. St.

Lawrence Arko

Po kratki mučni bolezni je preminul v Marymount Bolnišnici v soboto zvečer Lawrence Arko, 7816 Union Ave., starosti 47 let. Ranjki je bil zaposlen pri American Steel & Wire Co. v Shafting Department zadnjih 27 let. Bil je član društva Kraljica miru št. 24 SDZ. Poleg žalujoče soproge Alice, rojene Bradač, zapuščala hčer Rose Mary, mater Mary Arko, brata Louisa, ki ima cvetličarno v Newburghu. Sestre Jennie Jestraub, Frances Borowsky, nečake in nečakinje ter več drugih sorodnikov. Pogreb se bo vršil v sredo zjutraj ob 8:30 iz Louis Ferkula zavoda in v cerkev sv. Lovrenca ob 9. uri, in od tam na pokopališče.

Banditje napadli vas

MEXICO CITY. — Mehikanska konjenica zasleduje tolpo 20 banditov, ki so napadli vas El Faisan, kjer so ubili nekega trgovca, nekega nadaljnega človeka pa ranili. Izropali so tudi domala vso vas.

Novi delavski tajnik Durkin je objavil svoje smotre

Taft-Hartley-jev zakon naj bo sprejemljiv za delojemalce in delodajalce.

WASHINGTON. — Martin P. Durkin, novo imenovani delavski tajnik, je izjavil, da se bo v svojem uradu koncentriral na tri glavne objekte.

1. — Ojačenje delavskega departamenta, da bo lahko boljše služil interesom delavstva.
2. Izboljšanje odnosov med delavstvom in industrij, tako da se bo znižala izguba, ki nastane zaradi delavskih izporov in štrajkov, na minimum.
3. Amendiranje Taft-Hartley-jevega zakona, da bo sprejemljiv i za delavstvo i za industrijo in ki bo hkrati ščitil ljudske interese.

Durkin, ki je demokrat in je tekoma kampanje podpiral kandidaturu governorja Stevensonja, je, kakor znano unionist in predsednik unije plumberjev, ki pripada AFL organizaciji.

Rabelj "Murder, Inc." pred komisijo za preiskavo zločinov

Anastasia je bil v šilec naročenih plačanih umorov gan-ge, ki je ubijala za profit.

NEW YORK. — Pretekli teden je bil poklican k zaslišanju pred komisijo, ki preiskuje raketirstvo in gangstrstvo v Hobokenu, N. J. in okolici. Albert Anastasia, zločinec in vršilec umorov zloglasne stare "Murder, Inc." organizacije, ki je izvrševala najete umore in druge zločine.

Komisija ga je izpraševala v zadevi umora Emila Camarda, svoječasnega bossa na brooklynski vodni črti. — Na vprašanje, če ve, kdo ga je umoril, se je Anastasia zarezal ter posmehljivo vprašal zasliševalce: "Ali vi veste, kdo ga je?"

Sicer pa na večino vprašanj Anastasia, temnopolt, v Italiji rojen zločinec, ni hotel odgovorjati: ali se ni več spominjal tedanjih dogodkov, ali pa se je vzdržal odgovorov, da se z njimi "ne diskriminira."

Anastasia je že stara sablja in vreden takih zasliševanj, ker so ga že petkrat zasliševali radi umorov. On živi v Palisades, N. Y., v domu, ki je vreden 65 tisoč dolarjev.

Njegov policijski rekord sega nazaj v leto 1921, ko je bil poslan zaradi umora v Sing Sing jetnišnico. Takrat je bil obsodjen v smrt na električnem stolu, toda se je s pomočjo raketirskega denarja in podkupljivih zastopnikov izmazal ter prišel zopet na svobodo, kjer je nadaljeval svoje krvavo rokodelstvo.

Amer. dobave orožja

WASHINGTON. — Načelnik urada za vojni material pri ameriški mornarici je izjavil, da dobavljajo ameriške tovarne orožje zdaj šestkrat hitreje kot pred izbruhom sovražnosti na Korejo.

Dar Singapura Angliji

SINGAPORE. — Koncil mesta Singapore je odobril, da se pošlje Veliki Britaniji kot darilo \$2,800,000, kar naj bo v znak "lojalnosti kolonije."

OGROMNO LETALO JE STRMOGLAVILO NA ZEMLJO

V letalu je bilo 115 ljudi, večinoma vojakov, ki so bili na potu domov na božični dopust. — Ponesrečeno letalo je spadalo v vrsto največjih in najtežjih ameriških letal.

MOSES LAKE, Wash. — V soboto zjutraj je strmoglavilo na zemljo ogromno vojaško letalo, tako imenovani Globemaster, pri čemer je bilo ubitih 83 ljudi. Letalo, v katerem so bili večinoma vojaki, ki so bili na potu domov na božični dopust, je tresčilo na zemljo in izbruhnilo v plamenih dve in pol milj od konca zaletne proge, s katere se je pravkar dvignilo v zrak.

Polet se je pričel ob 6:30 zjutraj v kraju Larson. Nek častnik letalske službe je dejal, da je bilo letalo natrpano vojakov, ki so bili na potu domov. Dve uri po strmogavljenju na zemljo je letalo še vedno gorelo. V letalu je bilo vsega skupaj 115 oseb, toda ni bilo nemudoma ugotovljeno, koliko teh je pripadalo posadki.

Letalsko poveljstvo je nemudoma imenovalo posebno komisijo, ki bo preiskovala vzroke te strašne nesreče.

Letala tipa Globemaster so

največja ameriška vojaška letala. Ponesrečeno letalo Douglas C-124 je moglo nesti 100 paratruperjev ali padalcev z vso njihovo opremo ali 127 ranjencev in 16 bolničarjev ali bolničark. Navadnih potnikov pa je letalo lahko neslo 200. Teža letala je znašala 210.000 funtov. — Ta letala lahko prenašajo lahke tanke in 155-mm topove. V sprednjem delu letala so ogromna vrata, ki se od srede odpirajo na izven in katerih širina znaša 11 čevljev. Od teh vrat, ki tvorijo, kadar so zaprta, sprednji del letalovega trupa, vodi v notranjost v letalu vdelen železen tir, po katerem zapeljejo tanke in topove v notranjost letala.

Pogonsko silo tega letala so oskrbovali štirje motorji, katerih vsak je proizvajal 3250 konjskih sil. Letalo je bilo 173 čevljev široko, 127 pa dolgo. Krmišilo letala je bilo visoko 48 čevljev. Njegova brzina pa je znašala 300 milj na uro.

Generalisim Franco je pripravljen poslati dobrovoljce v Korejo

Rekel je, da ga je do tega odloka pripravila hrabrost ameriških čet v Koreji.

MADRID, Španija. — General Francisco Franco je izjavil, da je pripravljen dovoliti španskim prostovoljcem odhod v Korejo, kjer bi se borili ob strani čet Zdr. narodov proti komunistom.

V razgovoru s časnikarjem Fr. Kluckhohnom je Franco dejal, da je pripravljen dovoliti dobrovoljcem odhod v Korejo, kjer bi se borili pod poveljstvom svojih lastnih častnikov, čeprav je ta borba tehnično borba Združenih narodov, ki so odklonili Španiji pristop v organizacijo. Rekel je, da ga je pripravila do ponudbe prostovoljcev "hrabra borba" ameriških čet v Koreji. "Španija je bila prva protikomunistična država, zdaj pa deli to pozicijo z Združenimi državami, zato morata v tem boju sodelovati," je rekel španski generalisim.

Šest otrok zgorelo

N. LITTLE ROCK, Ark. — Tu je zgorelo šest otrok, njihovi starši in sestra pa so dobili nevarne opekline, ko je nastala v hiši eksplozija.

Help Fight TB

Buy Christmas Seals

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Nov poslovođa—

Pri veliki tvrdki The Brown-ing Crane and Shovel Co., 16226 Waterloo Rd., je bila te dni reorganizacija. Za poslovođa — (Personnel manager) je bil imenovan naš rojak Frank J. Novšak, 1191 E. 61 St. V tej tovarni je zaposlenih še mnogo drugih Slovencev. Naše čestitke Mr. Novšaku.

Deseta obletnica—

V torek ob 8:15 bo darovana sv. maša v cerkvi sv. Kristine za pokojnega Ferdo Jazbeca v spomin 10. obletnice njegove smrti.

Novi uradniki—

Podružnica št. 3 SMZ je za leto 1953 izvolila sledeče uradnike: Charles Benevol, predsednik; Anton Mause, podpreds.; Frank M. Perko, tajnik, 1092 E. 174 St., tel. IV 1-5658; Martin Valetich, blagajnik; James Stopar, zapisnikar; nadzorniki: James Kastelic, Joseph Perušek, Stanley Mahnich; zastopnika za Federacijo SMZ Anton Rudman in Martin Valetich; zastopnik na delniški seji in za klub društev Slov. doma na Holmes Ave. James Kastelic. Seje vsako drugo nedeljo v mesecu ob dveh pop. v Slov. domu na Holmes Ave. Tajnik pobira asesment na sejah in 25. v mesecu v Slov. domu v navadnih prostorih.

Kolander odpotoval v Evropo—

Mr. August Kollander je v soboto odpotoval v Evropo in bo božične praznike obhajal v Parizu in Trstu. Vsem svojim prijateljem in znancem želi vesel Božič in srečno novo leto. V Cleveland se bo vrnil ob Novem letu.

Iz bolnišnice—

John Rogelj, 3593 E. 81 St., se je vrnil iz St. Alexis bolnišnice, kjer je bil dvakrat operiran. Zahvaljuje se vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za darila, obiske in pozdrave.

Družinska sreča—

Mr. in Mrs. Oklešen, 524 Ed-dy Rd., se je rodila v petek zvečer v Glenville bolnišnici hčerka-prvorojenka. S tem sta postala osmič stari oče in stara mati Mr. in Mrs. Jože Turk na 1046 E. 69 St. Čestitamo!

Obstreljen na cesti—

Edwin Lukanc, stanujoč na 1371 E. 47 St. je bil v petek ponoči dvakrat obstreljen; ena krogla ga je zadela v prsa, druga v levi bok. Obstreljen je bil, ko je korakal proti neki gostili na W. 35 cesti. Policiji je izjavil, da napadalca ne pozna. Zdaj se nahaja v nenevarnem stanju v Deaconess bolnišnici.

Prometna nesreča—

V petek ponoči je bil nevarno poškodovan od avtobusa Valentin Pirc (Pierce), stanujoč na 1287 E. 55 St. Bus ga je zadel, ko je hotel na E. 58 cesti preko St. Clair Ave. Vzeli so ga v Charity bolnišnico, kjer so ugotovili poškodbe na glavi in nekaj zlomljenih reber.

V bolnišnici—

V novi Glenville bolnišnici v Euclidu se nahaja Frank Stefan-čič st. stanujoč na 231 E. 200. St. Prestal je težko operacijo in začasno obiski niso dovoljeni.

Asesment—

Tajnica društva sv. Marije Magdalene, št. 162 KSKJ, bo pobirala asesment jutri, 23. dec. mesto 25. decembra v šoli sv. Vida, soba št. 4, od 6 do 8 ure zvečer.

AMERIŠKA DOMOVINA
 1117 St. Clair Ave. Henderson 1-0623 Cleveland 3, Ohio
 Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays
 General Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA
 Za Zed. države \$10.00 na leto; za pol leta \$6.00; za četrt leta \$4.00.
 Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$12.00 na leto. Za pol leta \$7.00, za 3 mesece \$4.00.

SUBSCRIPTION RATES
 United States \$10.00 per year; \$6.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months.
 Canada and all other countries outside United States \$12.00 per year; \$7 for 6 months; \$4 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd 1879.

83 No. 249 Mon., Dec. 22, 1952

Socialna pravica v ZDA

Pravica vlada tam, kjer dobi vsak to, kar mu gre. Socialna pravica zahteva, da so v državi dohodki in bremena med državljani pravično razdeljeni. Socialna krivica pa vlada v državi, kjer žive privilegirani stanovni na račun šibkejših, kjer eni nosijo sorazmerno več bremen kot drugi in uživajo manj dobrin, kjer delavec ne prejema zasluženega plačila za svoje delo, pač pa se bogate drugi na račun njegovih žuljev. Tako v podjetju, kakor tudi splošno v državi ustvarjajo dobrine in bogastvo skupaj: kapital, podjetnik in delavec. Če torej v kaki državi prejema sadove tega skupnega dela le podjetnik, le kapitalist, delavec pa niti toliko ne, kolikor rabi za skromno življenje, potem v taki državi vlada socialna krivica.

Na kaki stopinji socialne pravičnosti smo v Združenih državah, oziroma, kakšen napredek socialne pravičnosti je v naši državi? Odgovor na to vprašanje podaja Fr. Masse v reviji "America" z dne 13. dec. 1952.

Predvsem Fr. Masse ugotavlja, da bo novi predsednik Eisenhower podedoval za svojim prednikom v državi najvišjo prosperiteto, kar jo je bilo dosedaj v ZDA in tudi tako odlično mero socialne pravičnosti, kakršne še ni bilo dosedaj v naši narodni zgodovini.

Gospodarske in socialne spremembe, ki jih je pričel bivši predsednik Franklin Roosevelt in ki se kratko imenujejo New Deal, v posameznih slučajih morda niso bile dobro premišljene in ne načrtno izvedene. Nekatere so bile le bolj neki napihnjeni poizkusi. Toda vsakdo mora pa priznati, da je imel pri vsem tem Roosevelt veliko srečo, ker so mu šli pri tem delu na roko svetovni dogodki, brez katerih bi farmarji ne stali tako izborni, kot danes stoje in delavstvo bi ne bilo moglo izvesti tako odlične strokovne organizacije, in doseči takih socialnih in gospodarskih uspehov, kakor so jih. Odpor kapitalistov, pristašev starega gospodarskega reda v državi, proti novemu redu, proti New Dealu, je bil zelo šibek. Sicer se kapitalisti niso ravno veselili nove zakonodaje, toda ostrega odpora proti tem novim uredbam niso organizirali. Tudi kasnejša Trumanova administracija in njena ekonomska ter socialna zakonodaja je imela izredno srečo, da so jo podpirali svetovni dogodki in da ni našla kakega posebnega odpora.

Tako je v ZDA nastala nova ekonomska in socialna zakonodaja, ki je močno spremenila način gospodarskega in socialnega življenja. Ves ta novi način je že tako prešel v splošno gospodarsko in socialno življenje naroda, da je postal že sestavni del ameriškega življenja, ki bi ga bilo zelo težko spremeniti in speljati na stare kolesnice.

Vse to delo Rooseveltove in nato Trumanove administracije je ustvarilo v ZDA socialno-ekonomski položaj, ki se zelo približuje vzoru socialne pravičnosti v državi. V dokaz za to svojo trditev navaja Fr. Masse statistične podatke o našem ekonomsko — socialnem življenju v letu 1929 in vse to primerja s statistiko iz leta 1951. Razmerje razdelitve narodnih dohodkov v letu 1929 in v l. 1952 jasno priča, da smo v Združenih državah napravili med tem časom ogromen napredek v socialni pravičnosti.

V letu 1929 je bilo 20 milijonov ameriških družin, 70% vsega prebivalstva, ki so imele manj kot \$2,500 letnih dohodkov, od teh je bilo 60% takih, ki so imele manj kot \$1,500 letnih dohodkov, in četrtnina od teh je morala živeti z manj kot \$1,000 letne plače. Samo 8 odstotkov prebivalstva je imelo na leto več kot \$5,000 dohodkov. Od 15 bilijonov letnih prihrankov je leta 1929 posedovalo dve tretjini teh 2/3 odstotka prebivalstva. Ena petina prebivalstva je prejela od narodnih dohodkov toliko kot štiri druge petine, kar je dokaz, da se je narodni dohodek pred Roosevelt- Trumanovo administracijo razdeljeval zelo krivično in da so bili le redki deležni onega bogastva, ki ga je ustvarjal celoten narod.

Statistika pa dokazuje, da se sedaj narodni dohodek razdeljuje na bolj pravični podlagi, da je deležen doblin, ki jih ustvarja narod s svojim delom, zelo pravično tudi mali človek, delavec. Bogati sedaj sorazmerno prejemajo manj, ročni delavci več. Zdjaj ena petina bogatih ne prejema več toliko kot štiri petine revnih slojev, kot je bilo prej. V letu 1929 je prejela ena petina bogatih slojev v državi 46 odstotkov vseh osebnih dohodkov, v letu 1951 pa je prejela ta petina le 31 odstotkov vseh osebnih dohodkov. V letu 1929 je bilo 17 odstotkov družin, ki so imele pod \$1,000 letnih dohodkov, zdaj je takih le še 13%. V letu 1929 so znašali dohodki korporacij 11% narodnega dohodka, prejemki uslužbencev pa 58%, v letu 1951 pa so narastli prejemki delavstva do 64% narodnega dohodka in korporacij do 15%, iz česar je jasno razvidno, da je v državi vedno bolj rastel delež delavnega ljudstva pri prejemkih iz narodnega dohodka.

Oni časi so torej minili, ko so kapitalisti kopičili bogastvo na račun malih delavskih plač. Organizirane delavske množice so postale danes v državi enako močen gospodarski činitelj s podjetništvom; izkoriščanje delavstva je prenehalo vsaj v veliki večini podjetij. Ameriški delavec po

svojih organizacijah podpira napredek podjetij, toda od napredka hoče on prejeti delež, ki mu gre.

Kdorkoli bi skušal danes kakorkoli omejiti socialne pridobitve, ki jih je dala delavstvu demokratska administracija, bi naletel na odpor, ki bi ga ne mogla streti nobena sila. Zato modrost zahteva, da nova administracija nadaljuje pot k čim večji socialni pravičnosti v državi.

Mnenja in vesti

IZ ŽELEZNEGA OKROŽJA

Piše Andrejček

Duluth, Minn. — Ni dolgo tega, ko sva s prijateljem naredila izlet do Towerja. Bo tja od nas menda blizu 60 ali 70 milj. Sneg je malo prej pobelil vso pokrajino in ker je tukaj po Minnesoti precej smrečja in smrekovega nasada, je zgledalo po lozah tako lepo, kakor da je nekoč našlaš za božične dneve okrasil smrekova drevesa. Res, kakor en sam božič je zgledalo vse na okrog. Ko bi imeli še malo naših gorenjskih gor na okrog, pa bi mislil skoro, da sem doma na domači slovenski zemlji, ki jo tod po Minnesoti nosim tako globoko v srcu. Posebno se jo spominjam zdaj o Božiču.

Silim se, da bi napisal kaj novega za to le mojo kolono. Imam v mislih to in ono, da bi vrget na papir, pa je nekaj v meni, kakor nek drug, ki mi vse druge misli odriiva, pa mi šepeta: kaj te svetne reči, celo leto je čas za nje. Danes povej kaj o Božiču, če ne drugega, pa povej kako prijetno povestico, ki so ti jo pripovedovali dedje in majčice, otroci in tete, ko si doma božičeval med njimi v mladih letih. Dobro, sugestiji sem se udal. . .

Moj stric Nande je bil moč, ki ga je poznala skoro sleherna slovenska vas. V mladih letih je pomagal nekaj časa konjederu, pa se je navadil skopiti junčke, žrebeta, prašičke in druge živali. Med kmeti je veljal celo za majhnega živinodravnika. Spominjam se ga, kako si je v jeseni ali pomladi oblekel v kratak suknjen povrhnik, se pokril z zelenim klobukom, s širokim zelenim trakom okrog, kar so rezarji navadno nosili, ker potem so se poznali od drugih in odšel je v svet po več tednov. Ko se je vrnil je prinesel domov cvenka in drugega, ki so mu dali ljudje za nagrado ali plačilo za "poklicni" posel, ki ga je vršil okrog kmetov. Po tem pa je nam pravil po čim cele tedne, kaj je videl po svetu in posebno mlajši smo ga napeto poslušali in vlekli njegove novice in pripovedke na ušesa. V duhu ga vidim še danes, ko je na neki sveti večer sedel v zapeku in gledal doli na nas, ko smo sedeli po večerji okrog mize, izrezavali pastirce in se smukali okrog jaslice. Stric Nande pa je vlekel pipo se tu in tam odkašljal, vmes pa pripovedoval zanimivo pripovedko o nekem Robičevem Blažu, ki je pred leti živel v naši vasi. Stric je dejal, da ga je po-

Blaž, Blaž, kam krevljaš? V Kurjo vas po par klobas!" Če jih sneš, domov ne smeš, če jih prodaš domov ze znaš!"

Blaž je v takem slučaju rad stekel za paglavci in če je kate-rega vjel, ga je našeskal, da ga je pomnil. O Blažu so pa ljudje pripovedovali, da je imel moč, da je lahko nekega duha poklical na pomoč in ta, da mu je pomagal iz zagat.

Ko je stric Nande to omenil sem jaz postal pozoren in napel ušesa, da vjamem te skrivnosti v spomin. Stric, kdo pa je bil in odkod je bil tisti duh, — sem pobaral strica.

Stric Nande je potegnil pipo iz ust se odkašljal in dejal:

"Če boste pridni, pa vam povem."

"Bomo stric, bomo . . ." smo hkrati vsi obljubili.

Zdaj je začel stric pripovedovati:

"Tam gori ob košenici pod Bočo je še danes udrtna, ki je pa že delno zasuta. Nekaj je bilo na tistem kraju globoko brezno, kjer je ponoči strašilo. Robičev Blaž je srečal neko noč tam neznanca v lepi črni obleki. Voščil mu je dober večer ter ga vprašal, koliko je ura?"

"Jaz nikdar ne vem, koliko je ura," je odgovoril s čudno odmevajočim glasom neznanec in izginil v temo.

Ljudje, ki so hodili po noči mimo tistega kraja so večkrat pravili, kako so čuli iz tistega brezna razna obupna klicanja na pomoč. A nikdo ni imel poguma, da bi se ustavil in skušal dognati, kdo je tisti, ki kliče in išče pomoči. Vsakdo jo je ubral domov ves prestrašen. Robičev Blaž pa je bil korenjak za tri druge. Prav nič ga ni pogrelo, ko je na neki sveti večer šel mimo brezna in slišal iz globine klic: "Pomagajte!"

"Ali si noter padel?" — se je Blaž sklonil k breznu in vprašal.

"Ven bi rad, pa ne morem," je bil odgovor.

"Kdo pa si?" se ni bal Blaž vprašati. Spomnil se je zgodbe, katero je čul že tolikokrat. Pred

davnimi leti tam še ni bilo brezna. Udrlo se je še le pod jezdecem, ki je prijezdil po dolini nekega temnega večera. Samo obupen krik, pa ni bilo več jezdeca, oba je pogoltnila zemlja. Stal je na robu brezna in čakal odgovora.

"Ako ne moreš venkaj, ti pomagam." Blaž ga je imel tisti večer malo pod kapo.

"Pomagaj! Sezi globoko, kar moreš in me potegni iz jame." Blaž je stegnil svojo krepko desnico. Tedaj ga je spreletela groza. Roka, katere se je dotaknil je bila trda in mrzla. Nekaj silno težkega se je oklenilo njegove roke. Čudno, da ni omahnil v globino.

Senca, katero je potegnil iz globine, se je spremenila v moško postavo, ki je spregovorila: "Tako si me rešil! Kaj želiš za plačilo?"

"Ničesar! Dobro delo izgubi vso vrednost, če ni iz dobre volje in pa nesebičnosti opravljen." — je odvrnil Blaž.

"Dobro! Spomni se me, kadar boš v stiski ali nevarnosti. Obudi eno samo tiho misel, pa ti bom hvaležno pomagal!"

Duh je izginil. Utihnil je tudi klic iz brezna in tam zdaj ne straši več. Jama se počasi zaspava in ozi. To je zgodovina tistega brezna.

Minilo je več let po tistem dogodku. Robičev Blaž ni potreboval obljubljenе pomoči. Hodil je na sejmove kot posredovalec ali mešetar. Srečo je imel, vsakokrat se je vračal z novim dobičkom. Na kako nevarnost že dolgo ni mislil, čeprav je pot, po kateri je hodil preko gora bila zelo nevarna. Roparji so mnogokrat prežali na potnike. Dva ali tri bi bil že otrkal s svojo palico, si je mislil, ki je stopal nekega večera pozno proti domu. Pa saj ne bo nikogar si je mislil, ko je bil že sredi gozda.

Tedaj je nekdo zažvižgal v prste. Blaža so obkolili tolovaji. "Stoj!" je zaklical poglavar toparjev. "Denar ali življenje!" Maskiran tolovaj mu je nastavil bodalo na prsa.

Blaž se ni upal geniti. Roka, ki je držala palico, mu je kar strahu odrenela; ni jo mogel dvigniti v obrambo. V nevarnosti se mu je spozila resilna misel: "Duh iz brezna pomagaj, če si kje!" je sam pri sebi v misli vzkliznil.

"Tukaj sem!" je zabučalo iz gozda. Roparji so zbežali z divjim krikom. Blaž je bil rešen. Blaž ni videl drugega kakor drobno lučico, ki mu je svetila vse skozi gozd proti njegovemu domu. Na robu gozda je lučica izginila. Blaž pa proti domu in se je zahvaljeval Boga za rešitev.

To je nam povedal moj pokojni stric Nande na sveti večer. Jaz sem jo pa tu Tebi za sveti večer dragi čitatelj, če ti ugaja prav, če ne pa opusti.

Srečen Božič in mir božji vsem!

Zdaj pa še par drobnih vesti: "Herald" je objavil koncem novembra poročilo, da je kongresman John Blatnik, ki zastopa v zveznem kongresu osmi kongresni distrikt v Minnesoti, potrošil v svoji kampanji za izvolitev v primarnih in potem v končnih volitvah zdaj v jeseni, sveto \$8,321.30. Governer Elmer Anderson, omenja poročilo, da je potrošil v kampanji pa le \$718.59. Blatnik je bil kandidat Democratic-Farmer-Labor skupine, ki je v Minnesoti zelo močna. Blatnikov protikandidat Ernest Orchard, pa je potrošil glasom poročila le \$2,033.49. Well volilni špas stane novca!

Beseda niso tako poceni, kakor bi kdo mislil. . . . Blizu International Falls v okolici kraja Arbutus, se je pred nedolгим zgubil na lovu 74 let stari John Marks. Na lov je šel na srne. Ko zvečer ni mogel najti nobenega izhoda iz gozda, si je ne daleč od kraja, kjer je streljal na srno zakuril ogenj in se ob njem grel. Nekako sredi

noči, je v bližini začul renčanje volkov, ki so menda zadišali ustrljeno srno, ki je obležala nekeje v grmovju. Marks pravi, da so se volkovi grizli in borili pri trganju srne. Drugi dan so ga našli iskalci in ga rešili tavanja po gozdu.

Ko sem zadnjič prebral novico iz Tupelo, Miss., da sta morala Newel Anderson in njegova žena se vrniti nazaj v Severno Dakoto, njihovo rojstno državo iz države Mississippi, sem pri sebi vzkliznil: Amerika, na enih krajih je silno napredna, na drugih pa nazadnjaška. Anderson je prišel doli v Mississippi, da bi se ustanovil in si delal s svojim poklicem življenje. Anderson je izjavil, da so ga neznanzi ljudje klicali po telefonu, ga zmerjali z "tujcem," da tujcev ne marajo v Tupelo in da naj se čimprej odpravi iz mesta. Ko sta se s ženo en dan vozila okrog, sta ju dohitela dva maskirana moška in kukluksklskih haljah in jima zagrozila, da ako se hitro ne pobereta iz mesta, da bodo z njima obracunali. Andersonova sta se odpravila nazaj v Severno Dakoto iz strahu pred grožnjo. Da je to mogoče v civilizirani Ameriki?! Hm!

Smrt je tudi po naši Minnesoti neprestano na preži. Pred nekaj dnevi sta umrla v Chisholmu dva Jugoslavana in sicer Bude Orlich, star 65 let in Alojzij Kočevar, star 57 let. Bodi jima lahka ameriška zemlja!

Vsem Slovencem po Minnesoti in Ameriki želim zadovoljne in radostne božične praznike!

Mohorske knjige za 1953 dospele

Na Ligin urad v New Yorku je prišlo poročilo iz pristanišča, da so mohorske knjige, ki so do potovale z ladjo v zabojih za OSEM naselbin, že tu. Kar se tiče drugih, ki niso imele potovati z ladjo, nam še ni znano, kakšno srečo imajo. Zadevo moramo javnosti na novo razložiti, da ne bo spet polno različnega popraševanja.

Teh OSEM zabojev, ki so dospeli te dni v New York, ima iti na naslednje naslove od tukaj naprej:

1. Na Ligo v New Yorku, ki je poverjenica za bližnje kraje;
 2. Na Slovensko pisarno (6116 Glass Ave.) v Cleveland, ki jih bo razdelila naročnikom v Clevelandu, toda samo na poštinih zonah 3, 5 in 10. Naročnik ostalih zon dobe knjige naravnost iz Celovca po pošti;

3. Toronto, Ont., na naslov Janez Muhič, 92 Granby St., ki je poverjenik za Toronto;

4. Chicago, Ill., na naslov Frank Vavpotič, 1923 W. 22nd Place, ki je poverjenik za Chicago, predvsem za poštino zono 8. Naročniki v drugih poštinih zonah bodo dobili knjige po pošti naravnost iz Celovca vsak zase;

5. Joliet, Ill., na naslov Rev. Roman Malavašič, 416 No. Chicago Street, ki je poverjenik za Joliet;

6. Milwaukee, Wis. na naslov Frank Rozina, 811 W. Walker St., ki je poverjenik za Milwaukee in West Allis;

7. Waukegan, Ill., na naslov Ivan Kepic, 931 Commonwealth Ave., ki je poverjenik za Waukegan in North Chicago;

8. Bridgeport, Conn., na naslov Rev. Milan Hlebs, 450 Pine St., ki je poverjenik za Bridgeport, Conn.

Vsi poverjeniki, zgoraj naštetih, so obveščeni. Upati je, da bodo knjige že imeli, ko bo to objavljeno.

Verjetno bo imel vsak teh zastopnikov nekaj več knjig kot plačanih naročnikov, zato se lahko oglasite pri njih tudi taki, ki bi želeli šele zdaj knjige plačati.

Drugi poverjeniki

Poverjeniki v drugih naselbinah dobijo knjige po pošti, ne po ladij. Dostavljena jim bodo na dom po Parcel Post Service. To so naslednji:

1. Barberton, Ohio Rev. Joseph Celesnik, 264 — 15th St. N. W.;
2. Eveleth, Minn.: Vilko Kuntara, 422 Pierce St.;
3. Gilbert, Minn. Lojzka Verbic, Box 113;
4. Ely, Minn.: Joseph Peshel, Chapman St.;
5. Girard, Ohio: Anton Florjancič, 61 Smithsonian;
6. Johnstown, Pa.: Rev. Pelagij Majhenič, 536 Decker;
7. Lemont, Ill. Ave Maria, Box 608;
8. Lorain, Ohio: John Mramor, 2032 E. 28th St.;
9. Pittsburgh, Pa.: Vincent Ferencak, 5337 Dresden Way;
10. Pueblo, Colo.: Štefan Zorc, 201 Dotson;
11. Rock Springs, Wyo.: Rev. Albin Gnidovec, 633 Bridger;
12. Forest City, Pa.: Rev. Francis Jevnik, 741 Delaware;
13. Sheboygan, Wis.: Ludvik Strmec, 923 Indiana Ave.;
14. Willard, Wis.: Janez Mrzlikar, župnišče.

Tudi ti poverjeniki bodo verjetno lahko še postregli takim, ki doslej nimajo plačano. Ako ne, se bodo zapozneli obrnili na Ligo v New Yorku.

"Raztreseni" naročniki

Poleg doslej navedenih je še veliko naročnikov v krajih, kjer še nimamo poverjenikov. Vsi ti bodo dobili knjige posamezno naravnost iz Celovca. Na žalost so odšle knjige od tam prav tak čas, da so morale zadeti v Ameriki na poštini "Christmas rush." Zato jih boste nekateri verjetno prejeli šele okoli novega leta.

Veseli nas bo, če poročate, kako boste zadovoljni z letošnjo uredbo glede razpošiljanja.

Plačevanje mohorskih knjig za leto 1954.

Obljubljeno nam je, da bo vsak naročnik prejel posebno navodilo obenem s knjigami. Ker smo se bali, da bi poverjenike preveč obremenili, bo vsak naprosen, da pošlje (pa čimprej!) ponovljeno naročnino na Ligo v New Yorku, oziroma na podružnico Mohorjeve, ki ima isti naslov kot Liga.

Vendar smo pa apelirali na krajevne poverjenike, naj bodo tako prijazni in sprejemajo tudi naročnino za naprej, če ni to zanje prenerodno. Sklicevali smo se na to, da imamo skušnjo: Smrtne težave povzročajo ljudem, če se morajo vvesti in napisati pismo, pa zraven priložiti denar. Če se pa kdo ponudi, da sprejme nase to breme namesto njih, se počutijo, kakor bi dobili zdravilno injekcijo. Torej, eno ali drugo, samo da bo Mohorjeva imela spet veliko naročnikov, oziroma članov.

Toliko za sedaj. Pa še drugič kaj.

Vsa poročila o kakih nerednostih, pa še rajši poročila o rednostih, pa sprejema

Mohorjeva Družba (Liga)
 238 E. 19th Street
 New York 3. N. Y.

MAU-MAU NASPROTUJEJO KRŠČANSTVU

Poročevalska služba KIPA poroča, da je revolucionarno gibanje Mau-Mau v Keniji, ki je imelo v začetku namen izgon Evropejcev iz Afrike, začelo kazati protikrščanski značaj. Pristaši tega gibanja so namreč vdrl v apostolski vikariat Nyeri in izjavili boj na smrt vsem verskim institucijam pod pretvezo, da so jih prinesli beli Evropejci. Fanatiki so vdrl v neko šolo, uničili svete podobe, vdrl v neko cerkev in hoteli uničiti tabernakelj. Delajo tudi težave vernim katolicanom. Skofje pokrajine so vsem zagrozili z izobčenjem, kdor bi se priključil temu gibanju, ki zahteva od članov zanikanje Kristusa. Vodja gibanja Jomo Keyatta je človek brez vere in brez morale.

— Škoda zaradi požarov se je v zadnjih 10 letih povečala za 149 odstotkov.

Božično in novoletno voščilo

Nahajam se na prekomorskem potovanju z našo mornarico in nisem v stanju voščiti nastopajoče praznike in novo leto vsakemu svojih številnih prijateljev in znancev posebej. — Zato sem izbral to pot, da svojim dragim prijateljem in znancem voščim:

VESELE IN ZADOVOLJNE BOŽIČNE PRAZNIKE
 ter SREČNO NOVO LETO!

Naj vam vsem NOVO LETO prinese ljubega zdravja, obilo osebne sreče in uspeha v vsakem vašem delu.

Te moje iskrene želje pošiljam iz večnega mesta RIMA, kjer vsakodnevno občudujem in vedno iznova odkrivam čudovito lepa vekovna dela človekovega duha, uma in rok.

LT. (J.G.) J. NOUSEK
 USS Quincy CA 71
 c/o Fleet Post Office
 New York, N. Y.

Dr. Josip Gruđen

Zgodovina slovenskega naroda

Posvetba na planinah, kjer je bilo manj poljedelstva pa več živinoreje, so tudi svojo davščino dajala v živini in mlečnih izdelkih, posebno v siru. Poslednjega je bilo več vrst in se je dajal v toliki množini, da ni služil le za potrebo grajske družine, ampak so mnogi posestniki z njim živahno trgovali. Planinarji na Loškem gospostvu so dajali po 200 hlebov sira določene velikosti in vrednosti. V zapisniku gornjegrajskega samostana iz l. 1461. čitamo: "Pankracij ob Rogačnici daje 300 gosposkih sirov, dve kokoši in 20 jajec; Perko na Repni (Repenski): 300 sirov, 2 kokoši, 20 jajec, 1 vrč medu; Janko Strnad: 300 nunskih sirov, od ovčarije o sv. Juriju eno jagnje, meso ene ovce, dve kokoši in 20 jajec." Gornjegrajski samostan je dobival od svojih podložnikov skupaj 12,629 hlebov sira raznih vrst.

Čebelarji so morali dajati davščino v medu in vosku. Poslednje se je zlasti zahtevalo od cerkvenih podložnikov ali "vidmarjev". Kjer je bila razvita domača obrt, so jo plačevali tudi od sukna in platna. Fužinarji na Dovjem so dajali Loškemu gospostvu na leto po 80 podkev, neko posestvo blizu Save pa pol volka železa.

Gorsčino ali davek od vinogradov je bilo plačevati o sv. Juriju, in sicer ali v denarjih ali pa v blagu (vinu), kakor je bila stara navada v dotičnih gorica. Gorsčino je bilo treba plačati v vsakem slučaju, tudi če je toča kmetu pobila ali slana svela ves pridelek. Še več! Ako je bila izgovorjena gorsčina v blagu, moštu, tedaj je bilo kmetu dajati takozvano "zupo", to se pravi najboljši sok, ki priteče sam iz zmlatih ali — ker takrat grozdja še ni so mleti — iz stlačenih jagod. Ob slabih letinah, ko je bilo grozdje kislo in mošt slab, se kmet ni mogel izgovarjati, da boljšega ni mogel dati, kakor takega, kakršen mu je zrastel. Gorski zakon je veleval: "Če nimaš sladkega mošta v svojem vinogradu, kupi ga tam, kjer veš, da ga dobiš in zadovolji svojega gorskega gospoda z njim." — Če kdo od določenemu času (o sv. Juriju) ni plačal gorsčine, zahteval je gorski gospod sledeče leto o sv. Juriju za obe leti skupaj in sicer za drugo leto dvojno davščino in če je tudi drugi obrok zamudil, zaračunala se mu je gorsčina celo trikratno. Recimo, da je bilo kmetu dajati od vinograda po dve vedri gorsčine. Če jih je ostal dolžan, je moral o prihodnjem sv. Juriju dati gorskemu gospodu šest veder mesto dveh, tretje leto pa celo deset. Po tretjem letu se je smel nemarnemu davkoplačevalcu vinograd vzeti. Značilno je, da za novo napravljeni vinograd gorski gospod ni mogel svojevoljno določiti gorsčine, temveč s pritrjenjem mejašev.

Zgodaj so se dajale davščine tudi v denarju, ki so bile deloma že prvotno naložene na posestvo ali hišo, ali pa so se dajale kot odkupnina za žito, živino ali druga živila. Na Spodnjem Štajerskem so bile tu pa tam na ta način obdavčene vse peči. V sovneškem in šoštanjanskem okraju se je plačalo od peči po dva "feniga" ali vinarja. Z denarjem so se smele odkupiti vse davščine v živilih in so bile v ta namen v zapisnikih vedno določene primerne cene, na pr. za prašiča 15 denarjev, za ovco 16, za jagnje 5, za mero ovsa en denar. Mnogi so plaševali svoje davščine le v de-

narju, na pr. Nemškourtarji na Tolminskem, ki so dajali akvilejskim patriarhom na leto 32 denarjev in bili popolnoma oproščeni drugih služnosti. Poleg rednih služnosti, ki splošno niso bile velike, pa je moral skoraj vsak podložni kmet plačevati še razne izredne pristojbine, ki so včasih dosegle veliko vrednost.

Na prvem mestu je tu omeniti pristojbino za umeščenje. — Gosposka je namreč mnogokrat kmetijo prepustila podložniku le za toliko časa, dokler je živel, potem ni prešla na njegove otroke, ampak se je lahko oddala komu drugemu. Posestva te vrste so se imenovale "proste kmetije". Drugod so se prepustile družini od roda do roda, ako je le plačevala dogovorjene davščine in vzdrževala dom, hlev in skedenj v dobrem stanju. Kadar koli je došel kmet na novo zemljišče, je moral za umeščenje dati grajskemu oskrbniku neko pristojbino, na pr. v Loki en kruh in pol mernika ovsa.

Ako je odšel s posestva, se je moral odkupiti s tretjino njegove vrednosti. Kadar je kak podložnik umrl, je zahteval gosposdar za "mrtvaščino" najlepšega vola iz hleva in eno jagnje. Tudi premakljiva zapuščina ni vedno pripadla njegovemu otrokom ali sorodnikom. Pri loških podložnikih se je razdelila v tri dele: en del je dobil škof, drugi del vdova, tretji del se je dajal za maše v dušni blagor umrlega pokojnika. — Izredne pristojbine so se dajale tudi ob javnih sodbah. Loški sodnik je navadno prišel trikrat na leto v posamezne vasi na sodbo; o sv. Juriju, sv. Mihele in o Svečnici. Takrat ga je morala občina preskrbeti z jedjo in pijačo. Župan je moral dati sodce vina in za kosilo preskrbeti mesa in jajec. Vaščani so mu morali za večerjo predložiti kozje meso, kuretno in drugo potrebno. Poleg tega je moral dati še vsak posestnik hlebec kruha in mero ovsa. Kar ni sodnik sam porabil, je smel vzeti s seboj. Enake služnosti nahajamo zabeležene tudi na drugih krajih, vendar so se tudi te smele odkupiti z denarjem. Ako so podložniki uživali od gosposke posebne ugodnosti, je bilo za nje plačati primerno davščino. "Reveni ljudje" iz Laškega gospodstva so dajali gradu Gorenje Celje na leto po en skaf ovsa in eno kokoš. Zato so pa smeli svoje prešiče goniti v grajske hrastove in bukove gozde na pašo. Podložniki v Zusmu so dajali v ta namen po eno kokoš in eno klobaso, v Kozjem pa eno pleče od vsakega zaklanega prešiča.

Enako davščino so morali plačevati tudi polharji od svojega plena v grajskih gozdovih. Iz urbarjev posnamemo, da je bil lov na polhe že starodavna navada. Vendar jih nekdanj niso lovili v pasti, kakor opisuje Valvasor, temveč v jame. Tako čitamo v zapisnikih graščine Kozje: "Vsak, kdor ima jamo za polhe, se mora vsako leto oglasiti pri gospostvu in plačati 2 feniga in ako se dve leti ne oglasi, mu jo gospod sme odvzeti in drugemu prodati." Za Konjice so veljale sledeče določbe: "Podložniki, ki imajo v gozdu po 24 ali še več jam za polhe, dajo takrat, kadar je lov od vsake jame po 12 polhov ali 12 fenigov. In kdor hoče take jame imeti, se mora oglasiti pri gospostvu na dan sv. Jurija in plačati 2 feniga za oglas." (Dalje prihodnjč.)

1952	DEC.	1952
Sa	Mo	Tu
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30
31		

KOLENDAR

DRUŠTVENIH
PRIREDITEV

DECEMBER

27. — Društvo Slovan št. 3 SDZ priredi zabavo v dvorani SND na St. Clair Ave.

31. — Silvestrov večer v SND na St. Clair Ave.

31. — Dom zapadnih Slovencev na 6818 Denison Ave. priredi Silvestrovanje.

JANUAR

4. — Liga slov. kat. Amerikancev priredi v SND na St. Clair Ave. veseloigro "Trojčki."

10. — Društvo Clevelandski Slovenci št. 14 SDZ priredi zabavo s plesom v SND na St. Clair Ave.

17. — Društvo Glas clev. delavcev št. 9 SDZ priredi veselico

s plesom v SND na St. Clair Ave.

18. — Josephine Petrovic in Edy Kenik, koncert v SND na St. Clair Ave.

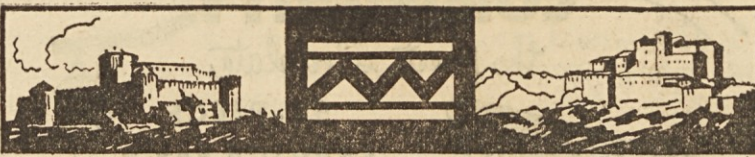
24. — Društvo Loška dolina praznuje 40-letnico s plesom v SND na St. Clair Ave.

24. — Društvo Loška dolina priredi ples v SND na St. Clair Ave.

1. — Moški zbor "Slovan" priredi koncert v SND na St. Clair Ave.

FEBRUAR

7. — Društvo "France Prešeren" št. 17 SDZ priredi veselico s plesom v SND na St. Clair Ave.

Danes objavljamo nadaljne prispevke, ki smo jih prejeli v preteklih osmih dneh. Z veseljem ugotavljamo, da se številni prispevkovi večja iz dneva v dan. To je znak, da Bog blagoslovja naše delo in da se darovalci zavedajo pomena in važnosti naše akcije.

Iz Kanade smo prejeli ček za \$250.15; \$200 kot čisti dobiček Kulturnega večera v Toronto, in \$50 od posameznikov. \$250 je daroval Rev. Alphonse Čuk iz New Yorka.

\$25: dr. Anthony Perko, M. D., Cleveland.

\$10: Anton Oblak, Cleveland, O. Likozar, Canada, John Suštersic, Minn.

\$5: John Glivar, Colo., N. J. Vraničar, Joliet, J. Novak, Wis., John Fancik, Colo., Rev. France Gaber, Minn., El Gross, Euclid, Joseph Matech, Wis., Bogomir Čokelj, Fla., Mary Bratkovič, Cleveland, Joseph-

ine Jarc, Ind., A. Žitko, Calif., Rev. M. J. Blenkush, Cal., John Čerček, Cleveland, Marija Pogon, Pa., Fr. A. Pavel, S.D.B., Calif., Mrs. O. Bencan, Ill., John Sedmak, Ohio, Albert Štrancar, Cleveland, J. A. Ovnak, Ohio, M. R. Tometz, Minnesota, Janez Semen, Cleveland.

\$4: Stanley Zerkul, Minn., Olga Hausen, Calif.

\$2.50: Mrs. Joseph Rosenberger, Pa., Mr. in Mrs. Edward Rosenberger, Pa.

\$2: Mladič Leo, Chicago, Antonia Oratch, Wis., Alojzij Kossem, Minn., John Jaklich, Wis., Jože Lekar, Cleveland, Ignacij Flak, Minn., J. Mlakar, Chicago, J. M. Pustovich, Ill., Janez Prosen, Cleveland, H. Podpadeč, N. Y., Mary Gorjup, Wis., Charles Skalar, California, Mrs. Marija Pohic, Wis., Thereza Kavas, Cleveland, Goršič Jože, Ill., Anica

Tushar, Minn., Mrs. Barbara Sedmak, Colo.

\$1: Anton Udovic, Calif., Louis Rus, Minn., Anton Rotar, Minn., J. Slabe, Cleveland, M. Frank, Cleveland, Marija Kolaric, Cleveland, N. N., Cleveland, Ovsenar Albina, Cleveland, Pograjec Ivanka, Cleveland, J. Machek, Chicago, Dr. Oskar Hrstnik, Bridgeport, Louis Majcen, Ill., Mathias Klučevšek, Pa., Jožef Arko, Cleveland, Mrs. Louis Lesar, Minn., Mrs. J. Holmar, N. Y., Frank Virant, Minn., Leo Hren, N. Y., Frank Planovšek, Wis., Mrs. Barbara Gornik, Colo.,

Avzug Puntaric, Cleveland, Michael Horosek, Cleveland, John Kustec, Cleveland, Mrs. Ana Pucel, Ill., Frank Dejak, Ohio, Michael Ortar, Wis.

Društvo Srca Jezusovega št. 172 KSKJ, Cleveland, je darovalo \$10. Po \$5, sledeča društva: Sv. Janeza Krstnika št. 13 KSKJ, Minn.; Sv. Štefana št. 224, Cleveland; Sv. Jožefa št. 12 KSKJ, Joliet; podružnica št. 21 SZZ, Cleveland.

Vsem darovalcem se iz srca zahvaljujemo. Prispevke pošiljajte na naslov: Sklad za Slov. katoliški dom v Gorici, 7505 Myron Ave., Cleveland 3, Ohio.

Tito hodi po Hitlerjevih stopinjah

Ljubljanski dnevnik od 26. novembra piše, da je bil pred okrajnim sodiščem v Radovljici obsojen na 2 leti in pol prisilnega dela Valentin Toman, župnik iz Breznice na Gor. obtožen nemoralnih dejanj nad maloletnimi deklicami.

Bolj kot to poročilo je zanimiv njegov zaključek. Takole zaključuje list:

"V Breznici so ljudje o početju župnika Tomana šepetali že 1948 leta. In ko so govorice zaveze širši razmah ter bi Tomana že lahko poklicali na odgovornost ter preprečili nadaljne zlorabe, so se našli ljudje, ki so "v obrambi vere in božjih poslancev" zavpili — to ni res — ne da bi jim bilo mar obvarovati otroke pred moralnim pokvarjenjem. Tako opogumljen je stopil takrat Toman pred svoje ovčice kot sodnik in ne kot obtoženec ter izsilil otrokom vpričo staršev priznanje, da so si stvar o njegovem početju izmislili. Tako je še naprej, do poletja 1952, lahko počenjal svoje nečednosti, katerih žrtev so bili doraščajoči otroci.

"Da in našle so se matere in stare matere, tako zaslepljene po njegovem nauku, da so otrokom, ki so se zatekali k njim z zaupanjem, ukazale — molčite o početju župnika.

"Tako je krivda župnika prišla na svetlo šele sedaj, ko ni bilo moči več tajiti in molčati.

"Kakšno umazano vlogo je igral župnik v Breznici, kaj je učil ljudi, kako se je znal usidrti v njih srca, da so dopuščali očitno kvarjanje mladine in ga branili? Kolika je po njegovi službi zaslepljenost ljudi, da še sedaj, že nekaj dni po razpravi, na kateri je Toman osramočen priznal delikte, trdijo, da je mučenik, ničesar kriv, da je bil obsojen zaradi vere in Boga? (podčrtali mi). Kako je dosegel, da po očitno dokazani krivdi, nekateri priznavajo, zaslepljeni pa tajijo njegovo krivdo?"

Ko je "moralist" Hitler preganjal katoliške duhovnike in redovnike zaradi nemorale, mu ni nihče verjel. V svojih vrstah je imel vse polno raznih moralno izprijenih ljudi. O mnogih je svet zvedel šele po njegovem padcu.

Tudi "moralistu" Titu nihče ne verjame, še manj njegovim sodiščem. Gornji citat je zadosten dokaz.

Moralist Tito ima drugo ženo, prva Herta živi v Ljubljani in je uradnica na stanovanjskem uradu. Ali naj omenimo še "moraliste" dr. Bogdana Brecelja, Borisa Kidriča, Milovana Djilas, ki so vsi zakonito zapustili svoje prve žene in žive z drugimi? Ali ni bil zadnji partijski kongres v Zagrebu — ko so tovariši govorili o morali in jih je Djurič v svojem govoru razkrinjal ter pokazal na enega izmed njih, ki mu je "ukradel ženo" — najboljši dokaz njihove lažnjive morale?

Ta njihova "moral" je tako velika, da si je cel svet smeji.

Bombe aerodinamične oblike

Letala nosijo zdaj bombe pod krili na zunanji strani in dosežejo večjo hitrost, nosijo pa lahko tudi več bomb, kakor so jih nosili podobni bombniki med drugo svetovno vojno. Bombe so namreč dobile aerodinamično obliko. Zato lahko letalo s tremi takšnimi bombami pod krili leti 60 milj na uro hitreje od letala, ki nosi tri bombe stare oblike. Bombe aerodinamične oblike uporablja ameriška pomorska pehota.

REVMA TIZEM

prehlad, odvišna teža, slab obtok krvi, suhi kožni izpuščaji, to je nekaj boleznih, za katere je priporočena in po odličnih uspehih hvaležna Černetova zdravilna kopa. Za 1/2 znižane cene. Oglejte si pri

CHERNE HEALTH BATH
6904 St. Clair Ave. EX 1-8265
Cleveland 3, Ohio

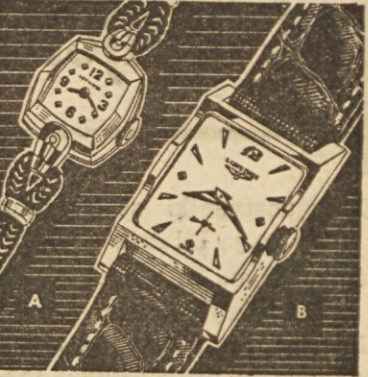
Prijatelj's Pharmacy
SLOVENSKA LEKARNA
Prescriptions — Vitamins
First Aid Supplies
Vogel St. Clair Ave in E. 68 St.

ČE HOČETE PRODATI
VAŠE POSESTVO
Mi imamo kupce z gotovino.
Za hitro postrežbo pokličite
JOS. GLOBOKAR
986 E. 74th Street
HE 1-6607

This is our finest!

Longines

THE WORLD'S MOST HONORED WATCH

Made to one unique quality, Longines watches are unsurpassed for excellence and elegance. Longines is a watch to wear with pride — to give with pride — no other name on a watch means so much.

A) Longines \$71.50 FTI
Finest Longines movement, exclusive gold-filled case, is yellow or white. Yet, only \$71.50.

B) Longines \$115 FTI
A man's watch of commanding appearance. Case of 14K gold. Wonderfully accurate.

As an authorized Longines-Wittnauer Jeweler Agency, we are qualified by experience and professional watchmaking skill to assure your entire satisfaction on any watch purchase. Budget terms.

All Longines and Wittnauer Watches have 17 Jewels

Frank Cerne Jewelry Company

6412 St. Clair Avenue
HEnderson 1-0465
OPEN EVERY EVENING

V šoli
— Če bi tvoj oče prištedil vsak mesec 50 dolarjev, kaj bi imel čez dve leti?
— Gotovo motocikel.

MALI OGLASI

Klavir naprodaj
Klavir, "baby grand" v dobrem stanju se prodaja po ugodni ceni. Oglasite se pri Mihaelu Vrenko, 15709 Saranac Rd. (250)

Iščejo stanovanje
Zakonski par, oba zaposlena, in hči 17 let stara, iščejo 5 sob od E. 53 do E. 79 med Superior in St. Clair. Kličite HE 1-2419 po 5. uri. — (250)

Stanovanje v najem
3 sobe, kopalnica, kuhinja, garaža, klet, na Cherokee Ave., blizu E. 185. ceste. Kdor se interesira, naj pokliče Ameriško Domovino, HE 1-0628, ali se osebno obrne tja. (251)

Ali ste prehlajeni?
Pri nas imamo izborna zdravila da vam ustavi kašelj in prehlad. Pridite takoj, ko čutite prehlad.
Mandel Drug
15702 WATERLOO RD.
KE 1-0034

Samo še nekaj dni je do Božiča!

Obiščite nas za vaše predbožične nakupe!
Mi vam bomo kupljene predmete dostavili pravočasno na dom do BOŽIČA!

ZA VSAK NAKUP DOBITE EAGLE ZNAMKE
Grdinov koledar za 1953 — zastoj!

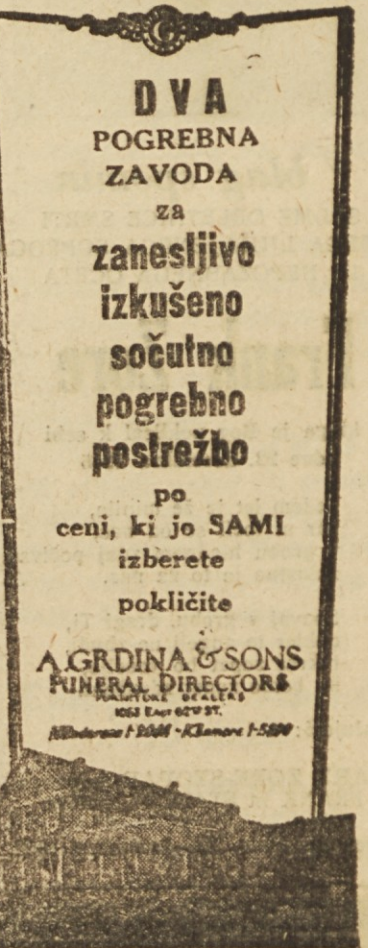
ODPRTO VSAK DAN (razen nedelje) DO BOŽIČA
DO 9. URE ZVEČER

A. GRDINA & SINOVI

FURNITURE DEALERS and FUNERAL DIRECTORS
15301 Waterloo Road KEnmore 1-1235

NA POHODU — Tovorni avtomobili samskega bataljona vozijo preko reke v megli, ki otežuje pregled pokrajine. Siamski vojaki se udeležujejo bojev v Koreji od novembra 1950.

HENRIK SIENKIEWICZ:

Z ognjem in mečem

Dostojanstveniki se razstopijo, zakaj to je bil zelo učen duhovnik, čislani, in njegova beseda je pri kralju še celo več veljala nego kanclerjeva, a s propovednice je pripovedoval take reči, kakršnih si marsikdo niti na sejmu ni upal omeniti. Obkolili so ga tedaj in mu začeli pripovedovati, da je prišel tovariš iz Zbaraža, da tam knez, dasi v glasu in bedi, še tolče hana, ki je tam navzoč, in Hmielnickega, ki vse prejšnje leto ni izgubil toliko ljudi, kolikor pod Zbaražem — naposled, da bo kralj pohiteti na pomoč, tudi če bi mu imela pasti vsa vojska.

Duhovnik je molče poslušal. Gibal je z ušnicami in je vsak hip pogledoval shujšanega viteza, ki je ta čas jedel, kajti kralj mu je velel, naj ne gleda na njegovo osebo, in mu je še sam stregel in mu od časa do časa napijal iz srebrne čašice.

"A kako se zove ta tovariš?" je vprašal nazadnje duhovnik.

"Skrzetuski."

"Ali ne Jan?"

"Da."

"Poročnik kneza vojvode ruskega?"

"Da."

Duhovnik je dvignil svoje nagubano obličje kvišku in iznova začel moliti, potem pa je rekel:

"Hvalimo ime Gospodovo, zakaj čudovita so pota, po katerih vodi človeka do sreče in miru. Amen. Jaz poznam tega tovariša."

Skrzetuski je slišal to in je nehote obrnil oči na duhovnikov obraz — toda obraz, postava in glas so mu bili popolnoma neznani.

"Gospod, ali si se ti edini izmed vse vojske odločil prodreti skozi sovražnikove tabore?" ga je vprašal duhovnik.

"Pred mano je šel vrl tovariš, a je poginil," je odgovoril Skrzetuski.

"Tem večja je tvoja zasluga, da si se še potem odločil. Po tvoji bedi sodim, da je morala biti strašna pot. Bog je videl tvojo žrtev, tvojo vrlino, tvojo mladost in te je spremljal."

Naglo se je obrnil k Janu Kazimirju.

"Milostivi kralj," je rekel, "to je torej trdna volja prejšnjega kraljevskega veličanstva, da gre na pomoč knezu vojvodi ruskega?"

"Vaši molitvi, oče," je odgovoril kralj, "priporočam domovino, vojsko in sebe, ker vem, da je to strašna odločitev, a že ne morem več dopustiti, da bi knez vojvoda zgorel v tem nesrečnem okopu s takimi vitezi, kakršni je ta tovariš, ki je tu pred nami."

"Bog nam dodeli zmago!" je zaklicalo nekoliko glasov.

Knez je dvignil roke kvišku in nastala je v dvorani tišina.

"Benedico vos, in nomine Patris, et Filii et Spiritus sancti."

"Amen!" je rekel kralj.

"Amen!" so ponovili vsi glasovi.

Mir se je razlil po dosedaj skrbi polnem obrazu Jana Kazimirja in le njegove oči so imele nenavaden blesk. Med zbranimi se je razvil glasen razgovor o bližnjem pohodu, ker mnogi so še dvomili, ali bo mogel kralj takoj oditi; on pa je vzel z mize meč in ga podal Tizenhavzu, da bi mu ga pripel.

"Kdaj se hoče vaša kraljevska milost dvigniti?" je vprašal kancler.

"Bog nam je poklonil jasno noč," je odgovoril kralj, "konji se ne zgrejejo. Gospod taborški stražnik," je pripomnil, obrnivši se k dostojanstvenikom, "veli zatrobiti odhod!"

Stražnik je na mestu zapustil sobo. Kancler Osolinski se je odzval s tiho pripombo, da niso še vsi pripravljeni in da vozovi ne bodo mogli oditi pred dnevom, a kralj je takoj odvrnil: "Komur so vozovi milejši kakor domovina in veličanstvo, naj ostane!"

Dvorana se je začela prazniti. Vsak je hitel k svojemu praporu, da bi ga "postavil na nogo" in pripravil za odhod. V izbi so stali le kralj, kancler, duhovnik in gospod Skrzetuski s Tizenhavzom.

"Milostivi gospod," je rekel duhovnik, "kar ste imeli izvesti od tega tovariša, ste izvedeli. Treba mu je dati pokoja, saj se komaj drži na nogah. Dovolj mi Vaša kraljevska milost, da ga vzamem na svoje stanovanje in prenočim."

"Dobro, oče," je odgovoril kralj. "Prav tako. Naj ga pelje Tizenhavz ali kdo drugi, ker sam gotovo ne pride. Pojdi, pojdi, tovariš mili, nihče ni počitka bolj zaslužil nego ti. A pom-

ni, da sem ti dolžnik. Prej pozabim sebe nego tebe!"

Tizenhavz je vzel Skrzetuskega pod pazduho in odšli so. V veži so srečali starosta želiškega, ki je podprl z druge strani opotekajočega se viteza; spredaj je šel duhovnik, pred njim pa sluga s svetiljko. A sluga je po nepotrebnem svetil, ker noč je bila vidna, tiha, topla. Veliki, zlati mesec je plaval kakor čoln nad Toporovom. S taborovega majdana so prihajali hrup človeški, škripanje vozov, glasovi tromb, igrajočih budnic. Oddaleč pred cerkvijo, osvetljeno od mesečine, so se videle trume vojakov, pešcev in konjikov. Na vasi so rezgetali konji. S škripanjem voz se je družil žvenket verig in gluhi ropot topov — šum je postajal čimdalje večji.

"Že gredo!" je rekel duhovnik.

"Pod Zbaraž ... na rešitev ..."

In ne ve se, če od radosti, ali od prebitih naporov ali vsled obojega, je tako oslabil, da sta ga Tizenhavz in starosta želiški morala kar vleči.

Na poti proti župnišču so prišli med vojake, stoječe pred cerkvijo. Bili so to polki sapiežinski in pehota Arčiševskega. Nepriljubljeni še na odhod, so stali vojaki v neredu, se sukali okoli in zagajali prehod.

"S poti! S poti!" je vpil duhovnik.

"Kdo išče tam poti?"

"Tovariš iz Zbaraža."

"Klanjamo se mu! Klanjamo se!" so vpili številni glasovi.

In razstopili so se takoj, drugi pa so se še bolj pekali, da bi videli junaka. In gledali so strmeč to bedo, to strašno obličje, osvetljeno od mesečine — in si občudovaje šepetali.

"Iz Zbaraža, iz Zbaraža!"

Z največjim trudom je spravil duhovnik Skrzetuskega do župnišča. Tam ga je okopalega, umitega od krvi in blata ukazal položiti na postelj domačega župnika, sam pa je takoj odšel k vojskam, ki so se odpravljale na pohod.

Skrzetuski je bil napol pri zavesti, a vročica mu ni dala takoj zaspati. Že ni vedel, kje je in kaj se je zgodilo. Slišal je le ropot, rožljanje, škripanje voz, grmeči pohod pehote, krike vojakov, glasove tromb — in vse se je zlilo v njegovi ušesih v en ogromni šum ... "Vojska gre," je zamrmral sam pri sebi ... Medtem pa se je ta šum začel oddaljevati, slabeti, giniti, topiti ... končno pa je tišina objela Toporov.

Takrat se je zdelo Skrzetusku, da leti s posteljo vred

v kak prepad brez dna ...

VIII.

Spal je nekoliko dni, a tudi, ko se je prebudil, ga še ni zapustila huda vročica — in še dolgo je blebel, govoril o Zbaražu, o knezu, o starosti krasnostavskem, se razgovarjal z gospodom Mihaelom in z Zaglobo, kričal: "Ne tod!" na gospoda Longina Podbipieto — knežnje pa ni niti enkrat omenil. Videlo se je, da ga ta neizmerna moč, s katero je v sebi zadušil enkrat za vselej spomin nanjo, ne zapušta niti v slabosti in boleznih. Mesto tega pa se mu je zdélo, da vidi nad seboj okrogli obraz Rzedziana, popolnoma tako, kakor ga je videl takrat, ko ga je bil knez po bitki pri Konstantinovu poslal s prapori pod Zaslav, da bi posekal ropajoče drhali, a se je Rzedzian nedomoma pojavil v njegovem prenočišču. In ta obraz mu je zmešal misli, ker se mu je blede, da je čas obstal v svojem teku in da se od tedaj ni nič izpremenilo. Evo, zopet je nad Homorom in spi v koči, a prebudivši se, gre v Tarnopol, da bi odpeljal tje prapore ... Krzivonos, poražen pod Konstantinovem, je zbežal k Hmielnickemu ... Rzedzian je prišel iz Hušce in sedi nad njim ... Skrzetuski bi hotel izpregovoriti, hotel bi dečku

Dear Santa, Make mine a complete service of

COMMUNITY
the finest silverplate

52-PIECE SERVICE for 8
only \$77.50
No Fed. Tax

If you're playing Santa to your sweetheart (or your wife or daughter) make this her Community Christmas! Let us show you all the lovely complete Community services ... for instance, the 52-piece service consists of 16 Teaspoons, 8 Soup Spoons, 8 Knives, 8 Forks, 8 Salad Forks, 2 Serving Spoons, 1 Butter Knife and 1 Sugar Spoon.

No matter which Community service you choose, our easy spaced payment plan is available.

TRADE-MARKS OF ONEIDA LTD.

WHITE ORCHID
EVENING STAR
MORNING STAR
LADY HAMILTON
CORONATION

FRANK CERNE JEWELRY CO.
6412 St. Clair Avenue HEnderson 1-0465
OPEN EVERY EVENING

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO
VAM ZELI

MARINCIC WINERY

ANA MARINCIC, lastnica
15012 Sylvia Ave. PO 1-2441

Baragova Pratika
DVANAJSTI LETNIK

za navadno leto 1953

je zanimiva knjiga za vsakega Slovenca kjer koli. Za vsakega slovenskega človeka ima obilo koristnih nasvetov in obvestil. Poučne članke in spise, zanimive črtice in povesti.

Radi višjih stroškov kot povišane poštnine in radi dražjega tiska stane letos nekaj več kakor lani.

S poštnino slane letos \$1.25

Naročila je poslati v Money orderu, čeku, ali gotovini na:

BARAGOVA PRATIKA

6519 West 34th Street Berwyn, Illinois

naročiti, da naj osedla konja zmesi dviga Zbaraž ... obleganje ... Torej ni nad Homorom? In vendar sedi Rzedzian nad njim, se sklanja k njemu. Skozi srca, izrezana v oknicah, pada v izbo žarek jasne svetlobe in razsvetljuje popolnoma dečkov obraz, poln skrbi in sočutja ... (Dalje prihodnjič)

GIANT VALUE
the **MAYTAG**
Dutch Oven Gas Range
only \$159.95
Liberal trade-in Low down payment

the most efficient oven you can buy!

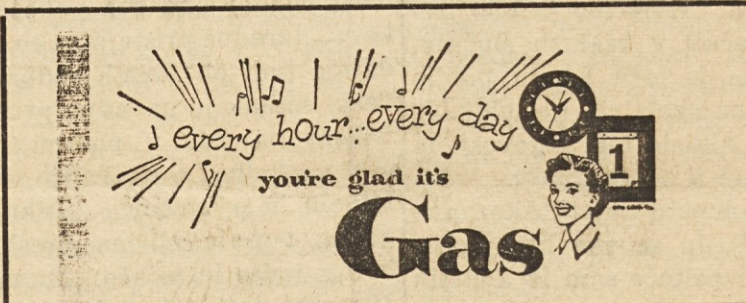

Dutch Oven Efficiency means finest cooking. Dutch Oven is so efficient you can cook part of time with gas off! Entire oven so thickly insulated heat can't escape!

All these features, too:

- Big, roomy oven
- Eye-level controls
- Table-Serve Broiler
- 4 spiral-flame burners
- So easy to clean

Come in today!

MI VAM DAMO VELIK POPUST ZA VAŠO STARO PEČ

Lahka mesečna odplačila

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE

6202 ST. CLAIR AVE.

ODPRTO ZVEČER

JOHN SUSNIK

EN 1-3634

Naznanilo in Zahvala

PRVE OBLETNICE SMRTI NAŠE DRAGE SOPROGE, LJUBLJENE MATERE IN SESTRE

Pauline Mausar

ki je zatisnila svoje mile oči dne 22. decembra 1951

Leto dni je že minilo, odkar od nas odšla si Ti. Kako je pusto to življenje, odkar Te več med nami ni!

Spomin na Te je naš zaklad, saj vsak od nas Te imel je rad, pri Bogu zdaj se veselijo, a v srcih naših Ti živiš!

Tamkaj zopet se združili, enkrat skupaj bomo vsi, vsi Ti bomo tja sledili, na svidenje nad zvezdami.

Zalujoci ostali:

ANTON, soprog
ANTON S. in WILLIAM, sinova
SESTRE IN BRATJE

Cleveland, Ohio, 22. decembra 1952.

V blag spomin

SEDME OBLETNICE SMRTI
NAŠEGA LJUBLJENEGA SOPROGA
IN NEPOZABNEGA OČETA

Frank Zore

ki ga je Bog poklical k sebi
dne 22. decembra 1945

Sedem let je že minilo, kar si ločil se od nas, v grobu hladnem zdaj počivaš, žalostno je to za nas.

Spavaj v grobu, dragi Ti, dokler te angelj ne zbudi, takrat zopet bo veselje, ko bomo zopet združeni.

Zalujoci:

MARY ZORE-STOPAR, soproga
FRANK in STANLEY, sinova

Cleveland, Ohio, 22. decembra 1952.

Za božične praznike

obdarite

svoje drage in prijatelje
z izvrstnim domačim
SLOVENSКИM VINOM

Moči vam bo dalo, srce razigralo, iz grla pesem izvabilo, skrbi prepodilo!

DOBILI SMO NOVO POŠILJKO OKUSNEGA BELEGA LJUTOMERČANA "ŠIPON" in KRAŠKEGA "TERANA", KI VSEBUJETA MNOGO ZDRAVILNIH SNOVI, ZLASTI ŽELEZA IN NEKATERE VRSTE KISLINE, KI POSPEŠIJO PREBAVO IN OBNAVLJAJO KRVNI OBTOK!

DRENK BEVERAGE DISTRIBUTING, Inc.
23776 LAKELAND BLVD. RE 1-3300—1-3301
EUCLID, OHIO

JOHN DRENK, predsednik